

Konj, podpolkovnik v rezervi Etbin Ravnihar:

Misli k poročilu naših odposlancev pri Olympia horse shaw v Londonu 1920.

V mesecu juniju 1920 so se vršile v Londonu velike mednarodne konjske tekme, znane pod imenom »Olympia horse shaw« (razstava konj v veliki pokriti jahalnici, ki se imenuje Olympia-hall).

Naše vojno ministrstvo je poslalo k tem tekmam dva višja častnika kot gledalca. Vse hvale vreden namen ministrstva je bil, da vidita, kaj znajo drugi

I. O skakanju čez zapreke v obče.

II. O konjereji na Angleškem.

III. Misli, kako bi se moralo pri nas delovati, da se usposobi gotovo število naših častnikov za mednarodne konjske tekme v letu 1921.

IV. Kratko navodilo za jahanje in pripravljanje jahačev za concours hippique.

Panorama Kamniških (Savinjskih) Alp s Korena.

(Fot. J. Kunaver.)

narodi in da proučita vsa vprašanja, ki se tičejo konjskih tekem čez zapreke. Rezultat njihovih opažanj naj bi služil našim častnikom kot navodilo pri konjskem sportu, da bi se mogla v letu 1921 tudi jugoslovanska vojska pokazati z uspehom med svetom.

Delegata sta objavila svoje misli v posebnem poročilu, ki se deli v štiri dele:

Nas zanimata v prvi vrsti odstavka III. in IV. Glasita se sledeče:

III.

Iz vsega, kar sta delegata videla in proučila v Londonu pri konjskih tekmah, zaključujeta:

a) Da so za tekme te vrste v skakanju čez zapreke najsposobnejši konji hunter-irlandci in dobro razviti angloarabci.

b) Da se morajo od konj skakačev na vsak način zahtevati dobre oči in jaki skočni sklepi; dalje, da vzamejo zapreke popolnoma svobodno, kakor tudi, da so toliko dresirani, da jih jahač lahko vodi, to je: da jih ima vedno v roki s pravilnim naslonom med konjsko čeljustjo in jahačevo roko.

c) Poleg sposobnosti za skakanje polaga komisija veliko važnost na telo konja, to je: na pravilnost in lepoto zunanje oblike.

d) Ves čas tekem v skakanju se je moglo opaziti, da se mora vršiti preskakovanje zaprek v skladu z velikostjo konja v krajšem ali bolj iztegnjenem galopu, kakor je že konj zgrajen. Kratki in čokati konji naj skačejo čez visoke zapreke v krajšem, dolgi in visoki konji v bolj iztegnjenem galopu. Razlogi so znani vsakomur, ki se resno bavi z jahanjem in ki razume mehanizem kretanja konjskega telesa.

e) Nesporo je, da bi mogli naši izvežbani častniki z velikim uspehom tekmovali na svojih konjih v tekmah za dresuro konja.

f) V skakanju čez zapreke bi mogli tekmovali naši častniki samo tedaj, ako se jim omogoči nabava za to sposobnih konj, to je, ako jim dovoli država, odnosno vojno ministrstvo, da si izberejo v to svrho najboljše državne konje, ako nimajo lastnih, ki bi odgovarjali zahtevam. Če se slučajno ne bi našlo dovoljno število med temi konji, bi morala nabaviti država gotovo število inozemskih, za skakanje jako sposobnih konj omenjenih pasem in jih odstopiti najsposobnejšim častnikom za tekme v skakanju pod kar največjimi olajšavami glede odplačevanja, kakor to delajo mnoge druge države.

g) Čim si nabavijo častniki konje na zgoraj omenjeni način je potrebno ustanoviti posebne jahalne šole, katere morajo posecati naši najboljši jahači na najboljših konjih naše pasme.

Jahalna šola bi se morala začeti najpozneje 1. januarja 1921. leta, a trajati bi morala najmanj dva meseca.

h) Da se ves posel glede predpriprave častnikov po edinicah, komandiranje posameznikov v šolo, obrazovanje in organizacija šole, izbira učiteljev, načrt dela v šoli itd. poveri nadzorniku konjenice, ki bi imel prosto roko v tem pogledu.

i) Da se po končani šoli in napravljenem izpitu najboljši jahači na svojih konjih pošljejo na mednarodne konjske tekme v Pariz in oštala mesta, ki bodo prirejala mednarodne tekme.

IV.

Kakor je navedeno že v početku poročila, sta bila naša častnika poslana v London z namenom, da na tem mednarodnem tekmovanju vidita in proučita vsa vprašanja, pogoje in možnosti, pod katerimi bi se moglo gotovo število naših častnikov v letu 1921 aktivno udeležiti sličnih tekmovanj.

Na podlagi tega bi se moralo ukreniti sledeče:

1. Pri vsakem polku jahalnih edinic naj bi komandanti polkov odredili 2—3 najboljše jahače med častniki, ki bi imeli pravo, da si izberejo med častniškimi in državnimi konji vsak po 2—3 najboljše skakače. Odredili naj bi jim ure in čas, v katerem bi vežbali sebe in konje v skakanju; od začetka oprezno na višino 80 cm do 1 m in šele stopnjevale (tedensko za 5 cm) naj bi se dosegle v teku leta višina dobrega skakanja z 1.30—1.40 m.

2. Komandanti polkov bi vršili mesečno enkrat majhen pregled, da se prepričajo o uspehu.

3. Ne sme se izgubiti iz vidika, da morejo konji samo takrat dobro skakati, ako so popolnoma izučeni (dresirani). Ako bi se pojavili nedostatki v tem pravcu, bi bilo treba dotične konje vsak dan pred skakanjem pol do tri četrt ure vežbati v šolskem jahanju in šele z napredujočo dresuro povišati tudi zapreke.

Pri vsem tem se predpostavlja jahanje in skakanje z dvojno uzdo.

4. Kadar skačejo konji dobro čez 1.30 do 1.40 m visoke zapreke ene vrste, potem naj se dodasta po angleškem vzorcu še dve zapreki, ki samo drugače izgledata, v višini pa nista različni od prejšnjih.

V začetku naj tudi ti zapreki ne bosta višji od 1 m; povišata se sčasoma.

5. Kadar je uspeh v skakanju čez navedene tri zapreke zadovoljiv, potem je treba stopnjevale in sorazmerno z napredovanjem konj v skakanju dodati tri, štiri, pet, šest, sedem zaprek in na koncu leta skakati čez vse zapreke.

6. Posebno pazljivo se morajo izdelati pravilni kontakt med konjsko čeljustjo in jahačevo roko, kakor tudi pravilni galop, da bi imel jezdec konja vsak čas popolnoma v rokah, to je: da more po potrebi pojačati ali zmanjšati tempo, kadar jaha na zapreko.

7. Kadar se doseže, da skačejo konji čez vse zapreke brez nervoznosti, da jih radi in mirno preskakujejo ter da jih jezdeci mirno vodijo, takrat naj se čas, v katerem je treba preskočiti vse zapreke, po možnosti zmanjša na predpisani čas, to je na dve minuti.

8. Neobhodno potrebno je, da se postavijo za vežbanje v skakanju enake zapreke, kakor so v sporedu.

9. Vsi konji, ki so tekmovali v Londonu, naj so bili v lasti Angležev, Francozov, Belgijcev, Nizozemcev, Špancev ali Švedov, so bili irski hunteri z Angleškega.

Ob priliki razgovora o francoskih konjih z nekim polkovnikom, članom uprave, se je seznavalo, da jaha večina tekmovalcev na importiranih angleških konjih. Doznalo se je nadalje tudi, da kupujejo Italijani, ki so dosegli povsod na mednarodnih tekmah v skakanju velike uspehe, vse konje na Irskem in jih prepuščajo na odplačevanje svojim častnikom, ki jih potem izpopolnijo v skakanju. Tudi naša država bi morala kupiti 15 do 20 irskih konj in jih prepustiti častnikom proti odplačevanju. Samo na ta način bi se osiguralo njihovo uspešno sodelovanje na mednarodnih tekmah v Evropi, kamor nas bodo z ozirom na našo povečano domovino vedno bolj pozivali. Lahko bi se pa ti konji držali tudi v konjeniški šoli; na njih bi se potem častniki po potrebi pošiljali na mednarodne tekme.

10. Ker se bo tudi leta 1921. vršil concours hippique v mesecu juniju, bi se morali že v mesecu marcu 1921 zbrati vsi sposobni častniki, ki so se do tega časa pripravljali pri polkih, v kurz pri nadzorniku konjenice. Tukaj bi se nadaljevalo delo pod nadzorstvom učitelja, dokler se ne doseže višina 1.30 do 1.70 m.

Po končanem dvomesečnem kurzu naj se priredi concours hippique natanko po angleškem sporedu; kdor se ga udeleži z uspehom, tega naj pošlje država k mednarodnim tekmam v London in Pariz.

(Konec prihodnjic.)

Važnost lahke atletike za nogomet.

Vztrajen in hiter tek je poleg tehnike, taktike in pregleda igre prvi pogoj za visokorazreden nogomet. Povsod se to priznava in poudarja, zato tem bolj preseneča dejstvo, da posveča le malo klubov temu važnemu faktorju, ki bi moral tvoriti bistven del nogometnega treninga, potrebno pozornost. V splošnem je nogometašem trening v teku in lahki atletiki nekako nadležen in prav pogosto se mu skušajo izogniti; število igralcev, ki se za lahko atletiko resno zanimajo in ki jo goje v izpopolnitev svojega znanja v nogometu, je minimalno.

Lahkoatletične tekme, ki so se vršile preteklo sezono v Ljubljani tekom sportnega tedna, so bile nehote prvi poskus, zanesti lahko atletiko v trening naših nogometnih moštev. Poskus je popolnoma uspel, ker razen dveh ali treh atletov specialistov so bili vsi tekmovalci — po številu okrog 100 — iz nogometnih moštev Ljubljane in Celja.

V sezoni 1921, ki nam je že pred durmi, bo treba delati še nadalje na to, da se lahka atletika v nogometnih moštvi udomači ter za stalno vpelje v njihov dnevni trening. Vsak posamezni igralec mora spoznati važnost lahke atletike za nogomet. Njen vpliv na kvaliteto moštev bi se brez dvoma opazil že v kratkem.

Tudi pri Čehih, našemu najbližjemu vzoru, se je doslej lahka atletika v nogometnih moštvi zanemarljiva. Trdo se je maščevalo to nad njimi na Olimpiadi v Anversu, kjer so jih narodni teami skoro vseh drugih držav v hitrosti in gibčnosti nadkriljevali. Tudi poraz v odločilni tekmi za prvenstvo Olimpiade od Belgijcev imajo pripisovati v prvi vrsti tej hibi. Čehi to spoznavajo in poudarjajo, da bi bil njihov nogomet ob večji hitrosti in gibčnosti na daleko višji stopnji. Ni nam treba poudarjati, da se bo Český sváz footballový potrudil, izpopolniti in dvigniti svoj football, ki je drugače na zelo visoki stopnji tudi v tem oziru.

Tudi našemu Jugoslovanskemu nogometnemu savezu se odpira tu hvaležno delavno polje. Razširiti bi imel svoj program z lahko atletiko kot dopolnilnim sportom za izboljšanje kvalitete našega nogometa. Na klube in podsaveze bi se imel izvajati pritisk, da se v nogometni trening uvede lahka atletika. Na lahkoatletičnih meetingih naj bi se uvrščalo v program točke za nogometaše in prirejalo naj bi se lokalne atletične tekme specielno za nogometaše. Nogometni naraščaj in juniorska moštva bi se morala poglavitno z lahko atletiko pripravljati za nogomet. Klubi, ki goje le nogomet, bi na ta način zgubili svojo enostranost in zavlada bi v njih čisto drugačno življenje in čisto nov duh.

Letalske tekme v l. 1921.

Približno milijon frankov znašajo denarna darila pri letalskih konkurencah v letu 1921. le v Franciji. Francija je danes še vedno v aviatiki na višku in se ne straši nikakih žrtev za obvladanje tega svojega mesta med ostalimi državami. Pri tem njenem stremljenju jo podpira precejšnje število požrtvovalnih mecenov, od katerih je poznan André Michelin, lastnik velikih tovarn za pnevmatiko; on sam je razpisal

500.000 frankov nagrade za dosego predpisane hitrosti, predpisane počasnosti in predpisane kratke proge za pristan. Razen tega je razpisal še 20.000 frankov za pripravljalne konkurence, in Coupe Michelin z 20.000 franki za hitrostno konkurenco na 3000 km preko Francije. Drugi veliki mecen je Henry Deutsch, ki je razpisal 200.000 frankov, vendar pogoji še niso izdelani.

Za veliko francosko tekmo »Grand prix« znaša glavno darilo 100.000 frankov; tekma je razpisana za prometna letala z razvito karoserijo za potnike. Blériot je podaril za tekmo v letalni sigurnosti 100.000 frankov, ki se bo istotako vršila letos. Francoski Aero-klub, ki vodi vse tekme, ima priznane sportnike v tehnični komisiji in se smatra danes kot ena prvih aero-sportnih avtoritet na svetu.

Amerikanci so ga naprosili, da sestavi njim letalne predpise za njih veliki zračni derby. Ta derby je zasnovan kot največja zračna konkurenca, kar jih je sploh kdaj bilo. Zaeno naj bi bil polet okrog sveta. Tekma je dotirana z ogromnimi premijami.

V Italiji se bo vršila letalna tekma vodnih letal za Coupe Schneider.

Vrh tega se vrše že skoro po vseh večjih državah letalne tekme, ki še niso razpisane, ki pa bodo jasno dokumentirale velikanski razvoj letalnega sporta.

Kamniška koča v koncu Kamniške Bistrice.
(Fot. J. Kunaver.)

Nogomet in ženske.

O tem vprašanju razmotriva ugleden angleški sportnik tako-le: Ni dvoma, da morejo ženske igrati nogomet, kajti delavke tvornic v Manchesteru so dokazale svojo veliko spretnost in vztrajnost kot vartarke in napadalke. Toda drugo je vprašanje, ali je nogometna igra primerna za mladenke. Lahko sicer trdimo, da se krepe pljuča na svežem zraku, da se poživi delovanje srca in se lepša polt. Nasprotno pa je nogomet igra, ki ima za posledico preveliko utrujenost. Pri tenisu in golfu je mogoče prekiniti igro, kakor hitro se pojavi utrujenost, pri nogometu pa zahteva čast moštva, da vztrajajo vsi in ne zapuste svojega mesta, ker je to zvezano z veliko nevarnostjo za nadaljnji potek igre. Tu je nevarnost! Kajti prevelika poraba moči, kateri se ne morejo izogniti igralke, je vedno vzrok nenadnemu oslavljenju in povod srčnih napak. Na drugi strani pa vplivajo tek, skakanje in nenadni obrati, iz katerih sestoji nogomet, zelo škodljivo na razvoj notranjih organov. Mišice na nogi se premočno razvijejo in to pri deklicah ne učinkuje preveč estetično. Končno povzročajo napor, s katerimi se boré z žogo, pogosto spačenje obraza, kar zapusti svoje sledove v preranih gubah.

Iz vsega tega sledi, da so tenis, plavanje in lahka atletika mnogo bolj priporočljivi za ženske, nego nogomet. Vendar pa ne moremo tajiti, da so vsaj v Angliji ženska nogometna moštva čim dalje bolj pogosta.

Berlinska sportna univerza.

Vse države smatrajo danes telesno vzgojo naroda za najvažnejši problem. Svetovna vojna je povzročila toliko telesne in duševne razrušenosti, bodisi pri udeležencih vojne, kakor tudi pri prebivalstvu in pri mladini, da je mogoče le s široko zasnovanim vzgojnim in okrepčevalnim sistemom uspešno premagati nastali položaj in dvigniti človeka telesno in duševno.

Nemčija, ki je po vojni silno trpela, se je lotila z vso silo dela. Mladina je počela znova v najširšem obsegu z gojitvijo sporta, država in merodajni faktorji so materielno in iniciativno ta pokret podpirali. Višek pokreta je smatrati pred kratkim ustanovljeno sportno univerzo v Berlinu. Vodstvo je poverjeno znanemu sportnemu znanstveniku docentu dr. Schalteju.

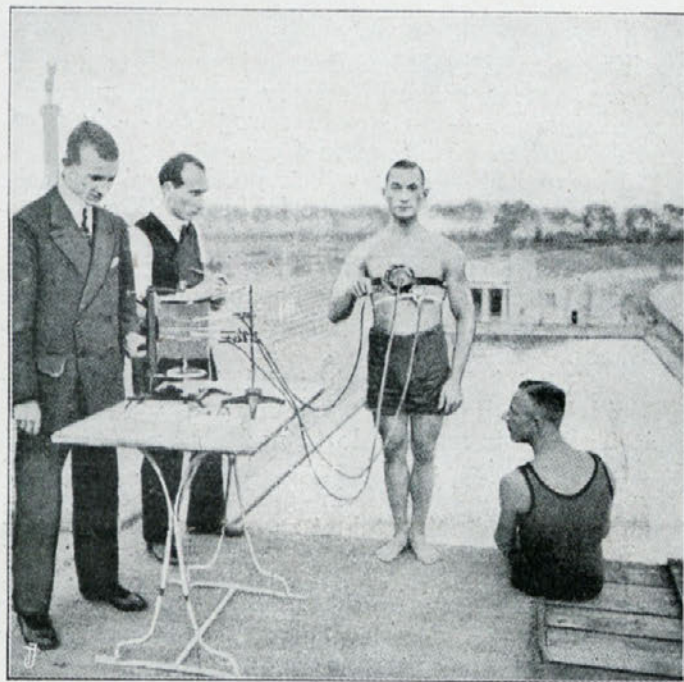
Univerza ima namen, znanstveno proučavati vpliv posameznih sportnih panog na človeka in njega organe, zasledovati in pospeševati znanstveno razvoj sporta predvsem z vzgojnega stališča ter pripomoči z vsemi možnimi sredstvi uspešnejšemu in racionalnejšemu načinu telesne vzgoje naroda.

Njen najzanimivejši oddelék je sportno-fiziološki kabinet.

Prinašamo par slik s te univerze. Prva slika nam kaže gojenca, kojega se s sportnim aparatom preizkuša v stadionu v višini 10 m na njegovo vrtoglavo in na razburjenost oziroma vpliv živcev. Dihanje, srce ali utrip in črta tresljajev zaznamujejo natančno morebitno bojazen. — Druga slika je iz sportno-fiziološkega laboratorija. Eksperiment za ugotovitev stopnje utrujenosti in za pripravo nekaterih mišic za določeno vežbo. Sredi električnih stikov, ki slede v

intervalih, se pripravlja nekatero mišičevje atletov. V sredi slike je rektor univerze dr. Schalte. — Tretja slika kaže eksperimentiranje z gojenci z ozirom na njih oči, na njih jakost v vidu, na zmožnost presojanja barv, dalje na njih pozornost in spomin.

Največja važnost in znamenitost te univerze je, da je znala takoj spojiti praktično vežbanje in gojenje sporta z znanstvenim proučevanjem vseh posameznih panog. Vsi gojenci se najpreje preizkusijo z ozirom na njih organizem in uvrste nato v ono panogo sporta, za katero so po svoji telesni konstrukciji najusposobljenejši. Na ta način je jasno, da je mogoče doseči sijajne uspehe in da se ves ta trud in delo, katerega posveča država vzgoji svojega naroda, bogato poplača.

Iz berlinske sportne univerze: Na stadionu.

Joso Gorec:

Kolesarska terminologija.

(Konec.)

Svetilnikina vratica, f. = del razsvetljevalnika, ki se odpira;

svetilnikino koleno, n. = del svetilke, po katerem prihaja plin v gorilec;

svetilnikin vijak, m. = vijak, s katerim se uravnava dotok vode na karbid;

svetilnikino vešalo, n. = del svetilke, s kojim se pritrdi svetilka na obešalo (nemško: Schwebe);

sklepnica, gonilna, f. = cevka, ki sklene oba dela pri deljeni gonilni osi (nemško: Spannhülse);

sklepnik, sklepni vijak, m. = vijak, ki sklene oba dela pri deljeni gonilni osi (nemško: Spannschraube);

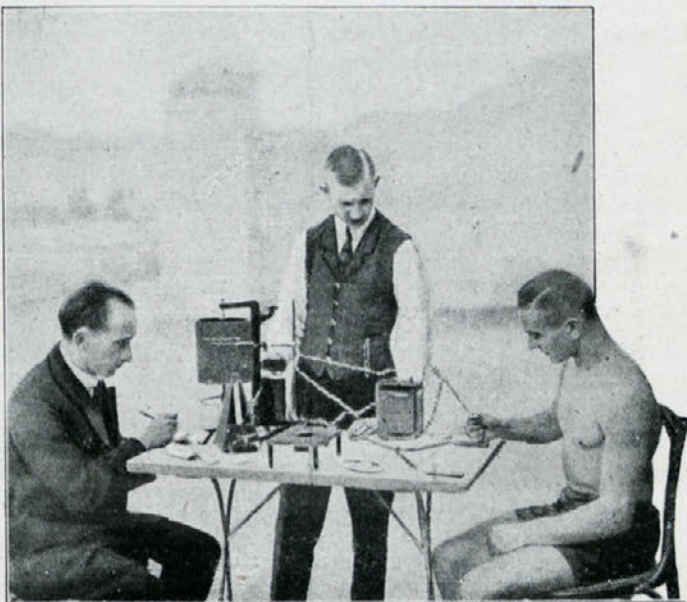
stojalo, n. = ogrodje, ki služi za dviganje kolesa;

stopalo, n. = del kolesa, kamor se stopa z ного pri vožnji (nemško: Pedal);

stopalni okvir, m. = okvir za stopalo, del stopala (nemško: Pedalrahmen);

stopalni tulj, m. = tulj pri stopalu, ki nosi ležišča in zakriva os (nemško: Pedalhülse);

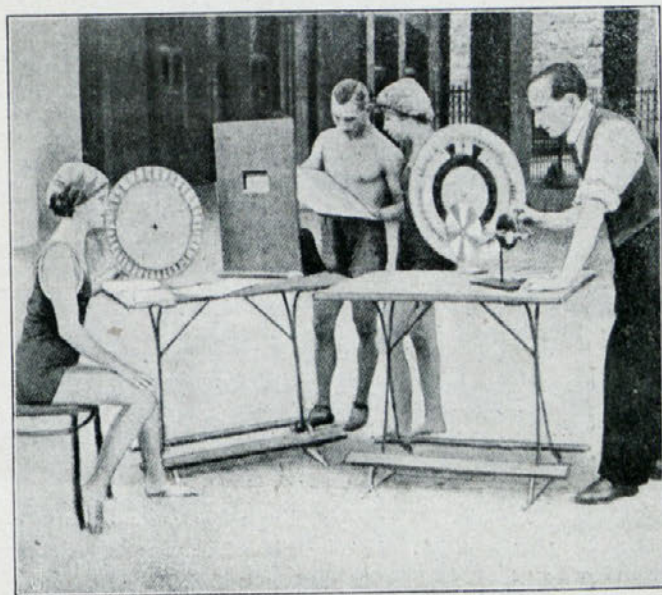
stopalna poklopka, f. = poklopka koncem stopala, ki zatvori ležišče (nemško: Pedalkappe);
stopalnica, f. = matica na zadnji osi z nastavkom za stopanje na kolo;
snemalnik, m. = železo, s katerim se snemajo žični plašči;
ščitnik, m. = pločevinasti ali celuloidni okvir, ki varuje pred verigo (nemško: Kettenkasten);
špriklja, f. = žica, ki veže pesto z obročem (nemško: Speiche);
torbica, f. = shramba za orodje pri kolesu;
tečajnik, m. = jekleni kos na osi, po katerem teko kroglice (nemško: Konus);
tečajnica, f. = jekleni protikos tečajniku, v katerem leže kroglice (nemško: Lagerschale);
tračnica, f. = jekleni, ploščati del sedežne vzmeti;

Iz berlinske sportne univerze: V sportno fiziološki laboratorij.

tuljavka, f. = medena matica za špriklje (nemško: Nippel);
utesnitev, f. = gumijasti obroček, ki zapira hermetično dva kovinasta predmeta (nemško: Dichtung);
varovalec okvirja, m. = gumijasti kos, ki varuje okvir pred obtolčenjem;
ventil, m. = medeni del zračnice, ki služi za polnitev zraka (opomba: beseda je tujka, ali v vsem svetu tako udomačena, da je ne kaže izpreminjati);
ventilov stožec, m. = del ventila, na katerem je gumijasta cevka, ki propušča zrak in ga zapira;
ventilova cevka, f. = gumijasta cevka, ki se potegne čez stožec;
ventilova poklopka, f. = poklopka, ki pokrije stožec;
veriga, f. = veriga za pogon kolesa;
verižni člen, m. = del verige;
verižni veznik, m. = jekleni klin, ki veže posamezne člene;
verižnica, f. = zobata plošča, po kateri teče veriga (nemško: Kettenrad);
verižnica, mala = verižnica, ki je pritrjena na pestu;
vilice, f. = prednji del kolesa, v katerega je vstavljeno prednje kolo; **zadnje vilice**, zadnji del okvirja, kjer je vstavljeno zadnje kolo;
vodilo, n. = krmilo kolesa (nemško: Lenkstange);
vzmet, f. = sedežna peresa;

vzmetne vezi, f. = razne ploščice in mali kosi, ki se uporabljajo pri sestavi vzmeti;
vzmetni nos, m. = železni kos na usnju, kjer se zatakne natezalnik vzmeti;
vijak, m. = železni ali jekleni kos z glavico in vrezanimi navoji;
zagozda, f. = železni kos za pritrditev gonilke na os;
zaponka, hlačna, f. = pločevinasta ali jeklena priprava za pripenjanje hlačnice;
zvonček, m. = za opozarjanje ljudi pred kolesom;
zvonilo, n. = gornji del zvončka (nemško: Glockenschale);
zapiralka, f. = priprava za zapiranje torbice;
zavora, f. = pero z gumbom za pritrditev prednjih vilic;
zavora, f. = priprava za zaviranje kolesa (nemško: Bremse);

Iz berlinske sportne univerze: Preizkušanje vida, pozornosti in spomina.

zavorni vzvod, m. = zgornji del zavore;
zavorna palica, f. = srednji del zavore;
zavorno ravnalo, n. = pritrditev spodnjega dela zavore, skozi katerega se premika zavora;
zračnica, f. = gumijasti obroč, v katerega se polni zrak;
zračnik, dirkalni, m. = v plašč zašita zračnica (nemško: Schlauchreifen).

Vremenske razmere v Bohinju za letošnje glavne zimsko-sportne prireditve (sankaške tekme dne 13. t. m. — smučarske tekme dne 20. t. m.) so se v prid tekmovalcem preokrenile na najugodnejšo stran. — Že prejšnji teden je zapal nov sneg in po pordnevnem premoru je začelo naletavati zopet v nedeljo popoldan, danes pa (7. t. m.) sneži prav pošteno že od jutraj neprenehoma. — Barometer še pada, toplina stoji le malce nad ničlo, in tako je upati, da bo zadostoval nov prh — ako ne pride hud jug — najmanj zopet za kake tri tedne.

Na poključski planoti je zapalo že do nedelje prav mnogo snega in je bila smuka v nedeljo, dne 6. t. m. prav izborna, žal, pa je gosta megla zelo ovirala smučarje. — Po zadnjem poročilu iz Bohinja dne 7. t. m. je zapalo na Pokljuki že do 70 cm novega snega.

Sankališče v Bohinju. Iz Bohinja se nam poroča, da je v noči od 6. na 7. februarja zapalo nadaljnjih 15 cm novega snega v dolini in je osobito smuka in saninec veleugoden. — Sankališče »Belvedere«, ki ga je januarski jug in dež močno poškodoval, popravljajo in urejujejo, tako da bo od četrta nadalje že izpopolnjeno in uporabno za trening do nedeljske tekme.

Pozor, sankaci!

Sankaška tekma v Bohinju dne 13. februarja 1921.

**Začetek ob 10. uri na umetnem sankališču »Belvedere«
v Bohinjski Bistrici.**

Spored:

- I. **Tekma seniorjev** (nad 18 let) za »Prvenstvo Jugoslavije« in »Prvenstvo Slovenije«. Enosedežna, dvakrat po 1000 m — 3 diplome, 1 častni znak. Prijavnina 10 dinarjev.
- II. **Tekma juniorjev** (vseh nad 16 let) za »Prvenstvo Bohinja«. Enosedežna, 1000 m — 3 diplome, 1 častni znak. Prijavnina 5 dinarjev.
- III. **Damska tekma.** Enosedežna, 800 m — 3 diplome, 1 častni znak. Prijavnina 7 dinarjev.
- IV. **Tekma dečkov in deklic** (do 16. leta). Enosedežna, 800 m — 5 diplom, 1 častni znak za dečke in 1 za deklice. Prijavnina 3 dinarje.
- V. **Tekma na dvosedežnih sankah.** 1000 m — 6 diplom, 2 častna znaka.

Pojasnila in prijave na: Sportna zveza, Ljubljana, Narodni dom, ali pa: Zimskosportni odsek, Boh. Bistrica, hotel »Markeš«, ali pa: Tourist Office, Ljubljana.

Prijave za nižnjo vožnjo (člani klubov Sportne zveze):

Sportna zveza, Narodni dom, Ljubljana.

Natančnejši spored in tekmovalne predpise glej 4. in 5. številko »Sporta« 1921.

Znižane vožnje v Bohinju. Člani klubov, včlanjenih v Sportno zvezo, dobó o priliki »Sankaške tekme« dne 13. t. m. in »Smučarske tekme« dne 20. t. m. v Bohinjski Bistrici za polovico znižane vozne listke za tja in nazaj na podlagi posebne izkaznice, ki jih izdaja Sportna zveza, Ljubljana, Narodni dom (uradne ure: 8.—12. dop., 3.—6. pop.). — Članske izkaznice je prinesli seboj! — Udeleženci tekem v Bohinju kupijo na podlagi omenjenih izkaznic pred odhodom celo vozovnico, a je ne oddajo v Bohinjski Bistrici, temveč jo shranijo za povratek v Ljubljano.

Smučarska tekma v Bohinju za »Prvenstvo Jugoslavije« in »Prvenstvo Slovenije« se bo vršila dne 20. t. m. Opozarjamo na tozadevna poročila po dnevnikih in v prihodnji številki »Sporta«!

Drsalna tekma. K tekmi so prijavljeni sledeči drsači: za S. K. Concordia, Zagreb: ing. Pavel Jaroš, umetno drsanje; za Zagrebačko klizačko društvo: Freda Böckl, tek; za S. K. Ilirija, Ljub.: Klimek Vlad., Betetto Evg., Kavšek Vikt., Kavšek Ivo, vsi umetno drsanje in tek; za S. K. Triglav, Kranj: Deu Lotar, Rebolj V., umetno drsanje in tek; za S. K. Celje: Pola Schwab, umetno drsanje in tek. Prijave blejskih drsačev so vsled slabega izgleda na vreme doslej izostale. Mariborski klubi proti pričakovanju niso prijavili nobenega tekmovalca.

Število prijav je zadostno, da se more tekma vršiti. Nekaj tekmovalcev se utegne še prijaviti, ker so se vremenske razmere po 3. februarju izboljšale. Zelo neugodno je, da drsači ob dosedanem neugodnem vremenu niso mogli trenirati.

Umetno drsanje v Davosu. V Davosu so se vršile velikopotezne tekme v umetnem drsanju. V damskem teku je zmagala ga. Herma Szabo-Plank z 150.6 točkami. V moškem teku je zmagal inž. Böckl.

Švicarsko prvenstvo v hitrostnem drsanju je dobil Kniel. Posamezni rezultati tekem so bili: na 500 m prvi Spengler v 51.8 sek., drugi Kniel v 52 sek.; na 1000 m

prvi Kniel v 1:43.6; na 1500 m prvi Spengler v 3:00.8, drugi Kniel v 3:03; na 5000 m prvi Kniel v 10:17, drugi Kaltenbrunner v 10:42.6.

Na Semmeringu so se vršile 29. in 30. januarja prvenstvene tekme dunajskih smučarskih klubov. V tekmovalstvu na 16 km daljave je zmagal Franc Schusterschitz (!) v 1:11.54. Na skakalnici je dosegel znani inž. Sepp Bildstein lep uspeh 41 m.

Solnoograško smučarsko prvenstvo. 31. januarja in 1. februarja je priredil solnoograški »Landesskiverband« smučarske prvenstvene tekme v Pinzgau-u. Na progi 14 km je zmagal Otto Amanshauser 52 min. 32 sek.

Senzacionalni skoki s smučmi. Iz Amerike javljajo o neverjetnih skokih na 65 m daljave. Norvežana Haugen in Halvorsen, od kojih je bil prvi svoječasno prvak Kristianie, sta zgradila v Rocky Mountains v Colorado tri skakalnice, na kojih so se ponovno vršile tekme, pri katerih se izpod 50 m sploh skočilo ni. »Wiener Sportblattu« se sedaj poroča, da sta dosegla omenjena Norvežana ponovno nad 65 m v krasni izvedbi. Sedaj gradita novo skakalnico, na kateri upata doseči še daljši skok.

Holmenkollskih smučskih tekem se nameravajo udeležiti Čehi z aeroplanom. Prevoz bo znašal za osebo približno 1500 čslk.

Švicarsko smučsko prvenstvo. V Adelboden-u se je vršilo 15 smučskih tekem pri idealnih snežnih razmerah. Prvenstvo je odnesel Eidenbenz, St. Moritz, z 1:428. V teku na 14 km (480 m napetosti) je bil četrti z 1:01:38, prvi je bil Herman. V skokih je zmagal z dvema 36 m skokoma.

Jackson Haines. L. 1866. je došel na kontinent Jackson Haines, propagator teka na ledu. Njegova umetnost je bila izvanredna. S svojo dovršenostjo je navdušil občinstvo. Preko 10.000 gledalcev se je udeleževalo vsakokrat njegovih predstav. Poleg bliskovitih gibov izvajanja in elegantnih lokov je imel še to prednost, da je znal umeriti svoje gibanje ritmu godbe. V skokih in v nizki »Pirvuetti« ga dosedaj še nihče ni prekosil. Kakor je sam izjavil, je vadal pirvuetto nad 20 let. Vsled njegovih krasnih uspehov pri drsalnem sportu mu lahko prisodimo prvo mesto na tem polju.

Nov svetovni rekord v drsanju. Velika mednarodna zimskosportna prireditel v Chamounix se je končala z novim rekordom. V obeh tekmah za tek na ledu preko 1500 m in na eno uro je zmagal Francoz Quaglia v 2 min. 43.4 sek., oziroma 32.274 km, vsakokrat pred Amerikancem Gerardom. Uspeh v teku nad eno uro je svetovni rekord.

Bavarsko smučsko prvenstvo se bo vršilo 5. in 6. februarja v Garmisch-Partenkirchen.

Skakanja na smučeh na Semmeringu. Uspehi so bili z ozirom na neugodne snežne razmere in zamrzlo skakalnico jako dobri. V splošnem je tekmovalo 30 konkurentov. V tekmovalstvu seniorjev I. razreda je zmagal inž. Sepp Vildlen s 30, 34, 27 m.

Nordijski smučarski kongres. Švedski »Skiveeband« je razposlal vabila na druge nordijske smučarske saveze, da se udeležijo kongresa, ki se bo vršil 5. in 6. februarja v Stockholm. Poleg vprašanja smučske tekme med Finsko in Švedsko se bodo ugovarile tudi določbe za amateurje.

Zagreb: Železničarji - Derby 1:0, Makabi - Penkala 5:0, Hašk rez.-Viktorija rez. 3:0.

Praga: Slavia-Union VII. 14:0, Slavia-Olimpija staróm. 7:0, Slavia rez.-Dejvice 9:2.

Wien: Hakoah-Slovan 3:0, Amateure-Karl Marx 14:0.

Mednarodne igre Čehov. Spomladi se bo vršila nogometna tekma Pariz-Praga. Tekma med Italijo in Češko-

slovaško je določena na 10. aprila in se bo vršila v Turinu. Danski prvak Bolgklub-Kodanj, ki se je tudi prijavil za gostovanje v Nemčiji, bo igral v Pragi 27. in 28. marca proti Slaviji in Sparti. Imenovana kluba sta pozvala tudi španskega prvaka F. C. Barcelona na gostovanje. Sparta je že sedaj povabljen na gostovanje v Franciji, Španiji in Italiji za l. 1922.

Perška, znani napadalec zagrebškega kluba S. K. Gradjanski, je odpotoval iz Pariza, kjer je deloval za tamošnji Athletic Club kot napadalec, v London. Koncem februarja se vrne v domovino. Izkustva, ki jih je pridobil v tujini, bodo mnogo koristila njegovemu klubu.

Nogometna tekma švedska—Avstrija. Švedski nogometni savez je obvestil avstrijskega, da je voljan odigrati tekmo z avstrijskim izbranim moštvom. Ta izjava je presenetljiva, ker je dosedaj švedska edina, ki ne vpoštevata določb mednarodnih savezov, potem katerih ni dovoljeno igrati pod nobenimi pogoji deželnih tekem s savezi centralnih držav.

Angleški rekordi. Dosedaj sta dosegla le dva igralca prve lige 20 golov, oziroma prekoračila to število. Smith (Bolton Wanderers) je dosegel 23 golov, Walter (Aston Villa) 20. V drugi ligi ima Puddesoot (West Ham United) 19, Blood (Port Vale) 18 golov. V južni ligi je število še nižje. Tu je prvi Linus (Suton Town) s 16 goli pred Hodinott (Watford), ki jih ima 15.

100.000 gledalcev se je udeležilo zadnjih 40 cup iger v Angliji in plačalo skupaj 85.000 funtov sterlingov, kar znaša 40 milijonov kron. Rekord obiskovalcev je dosegla tekma Sheffield Wednesday—West Ham United, katere se je udeležilo 50 tisoč gledalcev. Najmanj občinstva je bilo pri igri med Southend United in Eccles United; bilo jih je 7065.

Angleški amaterji tepeni. Prvič po l. 1908. je zmagal Wales nad angleškimi amaterji z 4:1. Dosedaj je bila vedno zmagala Anglija, razen l. 1908., ko je odnesel zmago Wales z 1:0.

Razvoj francoskega nogometa. Štiri nogometne klube je imela Francija l. 1897., danes jih je preko 1000 včlanjenih pri francoskem nogometnem savezu.

6 milijonov kron bo stalo igrišče kluba Rapid na Dunaju. Glavni stroški odpadejo na gradbo 100 m dolge tribune. Od tega zneska so stavili člani kluba 2 milijona kron na razpolago.

S kolesom okrog sveta. Švicar Louret, ki je zapustil 1. januarja 1914 Genf, z namenom, prevoziti s kolesom okrog sveta, je došel v Nizzo. Vozil je dnevno 80 do 100 km, prevozil je Nemčijo, Rusijo, Sibirijo, Japonsko, vse južnoameriške republike, Antille, zvezne države severoameriške in Kanado. Dosedaj je prevozil okoli 60.000 kilometrov.

Bruselsko zimsko dirkališče. Zadnjo nedeljo se je vozila prvenstvena dirka za prvenstvo Bruslja. Vozilo se je v treh tekih z motornim vodstvom. I. tek, 10 km: 1. Linart v 8:55.23, 2. Jossier 450 m zadaj. II. tek, 20 km: 1. Linart v 17:17, 2. Jossier 120 m zadaj. III. tek, 30 km: 1. Linart 27:32, Jossier 325 m zadaj.

Pariško zimsko dirkališče je imela zanimivo dirko na 100 kilometrov z menjajočimi deli para. Klasificiralo se je vsakih 25 krogov. Dirka je imela ime L' Américaine des As. Udeležba je bila sijajna. Prvi par Piani-Belloni v 2:37:05.1 s 60 točkami, II. Aerts-Deruyter z 37 točkami, III. Kaufmann-Godivier.

Na dirkališču Pont Magnan v Nizzi se je vršila menjalna dirka na 50 km, ki je končala z zmago Italijana Moretti v 1:19:26. Drugi je bil Francoz Didier, tretji Anglež Bouley.

Za nad dva milijona mark je bilo ukradenih koles v Monakovem v letu 1920.

Novo moderno dirkališče otvorijo spomladi v Stockholmu.

V Madridu grade novo dirkališče.

20 cm valj za motorjem je zopet vpeljan in predpisan za tekme.

Union Cycliste Internationale ima svoj spomladanski kongres 5. februarja v Parizu.

Šestdnevne dirke se vrše v Bruslju 31. januarja, v Chicagu 22. februarja, v New Yorku v marcu, v Parizu od 14. do 22. februarja.

Pariz—Nizza. Dirka na motornih kolesih na tej progi se bo v februarju ponovila. Progo, dolgo 1200 km, bodo morali prevoziti v petih dneh v etapah Dijon, Lyon, Avignon, vštveši en dan počitka v Lyonu.

Lahka atletika. Kako je naša lahka atletika napredovala tekom dveh let po vojni, nam svedoči sledeči rezultati v primeri s svetovnim rekordom:

Panoga	Rezultat sportnega tedna	Najboljši jugoslov. rezultati		Svetovni rekord
		l. 1919	l. 1920	
tek 100 m	12:1	12:2	11:2	10:5
» 200 m	27:1	25:4	23:4	21:6
» 400 m	1:0:2	57:6	55:5	48:2
» 800 m	—	2:19:2	2:16	1:51:3
» 1500 m	5:0:3	5:22:4	4:44:6	3:54:4
» 3000 m	—	10:21:4	—	—
» 5000 m	—	—	19:35:2	14:36:2
» 10000 m	—	—	—	31:20:4
maratonski tek	—	—	—	2:23:35:8
stafeta 4 × 100	51	—	47:3	—
skok v višino z zalet. . . .	1:49	1:50:5	1:69	2:05:3
» v daljavo »	5:25	6:38	6:38	7:01
» v višino s palico	2:55	—	—	4:09
troskok	—	—	11:65	15:65
tek čez zapreke 110 m	19:2	—	20:6	14:8
» » » 400 m	—	—	—	54
stafeta 3 km	7:7:2	—	—	—
metanje diska	29:95	33	39:67	45:21
» krogla	8:95	10:48	11:70	15:64
» kopja	34:45	37:90	39:07	66
» kladiva	—	—	31:54	53:40
Distančni marš 10.000 m	—	—	—	46:12:2
Dist.m. z vojno opremo 17.000 m	2:19	—	—	—

V primeri z rezultati sportnega tedna so druge številke razmeroma jako visoke. Upoštevati pa je treba, da je bil sportni teden pripravljen ad hoc in da do tedaj lahke atletike v Sloveniji niti gojili nismo. Večina tekmovalcev je imela komaj dva meseca treninga. Merodajni za nas bodo šele uspehi letošnjega leta, ker je tvoril lanski sportni teden podlago za organizacijo gojenja lahke atletike pri nas.

Vojaštvo in lahka atletika. Ministrstvo mornarice v Franciji je določilo, da se mora vsak mornariškočastniški kandidat podvreči poleg drugih izpitov še enemu izpitu iz lahke atletike. Pred posebno komisijo mora doseči sledeče uspehe: 100 m v 18 sek., 500 m v 2 min.; 1500 m v 7 min.; skok v daljavo brez zaleta 1:80 m, z zaletom 3 m; skok v višino 0:80 m, odnosno 0:60 m; dviganje uteži 25 kg. V plavanju 100 m v 3 min. 40 sek., 8 sek. se mora vzdržati pod vodo. Vse te mere so minimalne. Kdor tega ne izvrši, se ne sprejme kot fizično nesposoben.

Dva nova rekorda so dosegli v Nemčiji, in to v metanju kamna (25 funtov) od 10:38 m na 10:41 m in v metanju uteži (25 funtov) od 8:45 m na 9:22 m.

Kakor poročajo razni sportni listi, nameravajo zgraditi v Belgradu stadion v največjem obsegu.

5200 km je preletel neki Anglež z de Havilland letalom z 280 HP Siddeley-Puma motorjem, in sicer iz Jassy v Rumuniji do Strassbourga in od tam brez odmora v štirih urah do Londona.

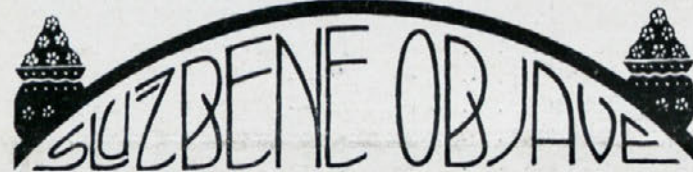
Prvi prelet Mont Blanca s potniki je izvedel Švicar Pillichody.

Zanimivo zvezo z aeroplani so upostavili v Kolumbiji. Gballo pri Baranquilla in Girardot (1000 km) so zvezali z zračno letalsko linijo in porabili za prelet 7 ur, kar je trajalo sicer s parniki 1—2 tedna.

Atašeje za aviatiko bo imenovala Francija pri vseh poslaneštvih.

Caproni je zgradil ogromno trokrilno vodno letalo z 8 Liberty-motorji à 400 HP (štirje spredaj, štirje zadaj). Prostora je za 90 potnikov. — V bližini New-Yorka zgradi Caproni enako letalsko tvornico.

Izredna sportna izvedba z baloni. Pri tekmi balonov v North Birmingham (Amerika) je preganjal med drugimi dva mornariška častnika hud vihar, tako da sta morala že dvakrat pristati. Posledica večnega dviganja in padanja je bila seveda velika izguba plina in zdelo se je nemogoče, da moreta v tekmi zmagati. Odločila sta se kot zadnji poskus, odstraniti košaro in voziti brez nje dalje. 13 ur sta vozila brez košare ter prispejala po 37 urah preko 963 km dolge proge v državo Ohio. Dosegla sta še tretje mesto.

Drzalna tekma na Bledu v nedeljo, dne 13. t. m., se vsled neugodnega ledu preloži.

Sportna zveza.

Opozarjamo vse klube, da takoj po obnem zboru pošljejo Sportni zvezi kratko poročilo o obnem zboru in vse važne statistične podatke, kakor število članov, leto ustanovitve, število tekem, najboljši doseženi uspehi itd.

Tajnik.

Ljubljanski nogometni podsavez.

Redna glavna skupščina L. N. P. se vrši v nedeljo, 27. februarja ob 10. uri v Ljubljani. Lokal se objavi naknadno. V soboto, 26. februarja ob 20. uri se sklicuje v svrhu posvetovanj in razgovorov predskupščina. Dnevni red: 1. Poročilo o delovanju v letu 1920. — 2. Volitev novega upravnega odbora. — 3. Delavni načrt za leto 1921. — 4. Raznosterosti. — V L. N. P. včlanjeni klubi se vabijo k polnoštevilni udeležbi. V smislu podsavezniških pravil se je udeležiti skupščine po dveh delegatih, ki se morata izkazati s pooblastilom svojega kluba. Glasovalna pravica pristoja le enemu delegatu, kateremu, mora biti razvidno iz pooblastila.

Seja upravnega odbora L. N. P. se vrši v sredo, 16. februarja ob 20. uri v Narodnem domu. Gg. odborniki naj se je izvolijo sigurno udeležiti. Seja ima rešiti eventuelne reklamacije na poslednje službene objave in zadnje tekoče posle pred glavno skupščino. Seja bo važna zlasti za celjske in mariborske klube.

Sestanek ljubljanskih članov L. N. P. se sklicuje na ponedeljek, 21. februarja ob 20. uri v sobo Sportne zveze v Narodnem domu. Na dnevnem redu: Glavna skupščina L. N. P. Klubi naj se izvolijo udeležiti sestanka po dveh delegatih.

Odjavljeni igravec: Milan Lenasi, S. K. Ilirija, Ljubljana.

Tajnik.

Sportni klub Ilirija.

Redni letni občni zbor se vrši v petek, 18. februarja ob 19. uri. Lokal se še objavi. Dnevni red: 1. Poročilo o delovanju v letu 1920. — 2. Volitev novega odbora. — 3. Določitev članarine za leto 1921. — 4. Program za leto 1921.

Kolajne iz Sportnega tedna in plavalnih tekem se razdele o priliki občnega zbora dne 18. februarja. Kolajne se izroče članom in članicam le osebno.

Nogometni in lahkoatletični trening se vrši do nadaljnjega v nalašč za to prirejeni jahalnici v Trnovem, in sicer ob torkih, četrkih in sobotah ob 18. uri in ob nedeljah in praznikih ob 15. uri.

Sportno kopališče na Ljubljani. S. K. Ilirija namerava zgraditi letošnjo sezono na Ljubljani kopališče, ki bo prirejeno za trening v plavanju, za skok in za watterpolo.

Sekcija za damski rokomet je sklenil odbor začasno razpustiti; občnemu zboru se bo predlagalo sekcijo nanovo ustanoviti in reorganizirati.

Revizija članstva. Med redne člane šteje tajništvo odslej le člane, ki, vpisani v kakšno klubovo sekcijo, aktivno goje vsaj eno panogo sporta (nogomet, atletiko, plavanje, rokomet, tenis, zimski sport). Vsi drugi člani se smatrajo za podporne, oziroma ustanovne.

Prihodnja odborova seja se vrši v ponedeljek, 14. t. m. ob 20. uri. Predložiti je na tej seji referate za občni zbor.

Tajnik.

NAŠE SLIKE

1. Fotg. Joža Kunaver: Panorama Kamniških (Savinjskih) Alp s Korena. — Koren je mala visoka gorska planota na prevalu med Dolgo Njivo in Kalci na severozapadu ter Žvanderu in Križko planino na jugu. Tik nad Korenom vzhodno se dviga Kompetela nad Mokrico. — Slika nam predločuje le en del celotne panorame Kamniških Alp, in sicer Kočno, Grintovec, 2558 m (karakteristična piramida sredi slike) ter Dolgi Hrbet, Štrucu in Skuto, pod katerimi se nahajajo »Podi«.

Ostra glava, kopica pod Grintovcem je »Jermanov turn« nad Kalci; pod njim gre romantičen pot skozi Kovasko Luknjo v Bistrico, ki pa še ni nadelan.

Razgled s Korena je sijajen, od nikoder drugod z juga nimaš tako divnega in informativnega pogleda na celotno osrednjo skupino Kamniških Alp. Koren je kaj krasno stojišče za planinske amateurfotografе; opozarjamo, da je naš pokojni mojster Bogumil Brinšek nabral tu svoje skoro najlepše motive.

3. Fotg. Joža Kunaver: Kamniška koča v koncu Kamniške Bistrice. Jako znan motiv, da si lahko prihranimo daljšo legendo.

RAZNO

Rud. Badjura: Smuška terminologija je izšla v lični brošuri kot ponatis iz »Sporta«. Dobiva se v pisarni Sportne zveze in pri Tourist Office po 4 K izvod. Dolžnost vseh sportnikov je, da se strogo drže pristnih slovenskih izrazov in da iztrebijo vse nepotrebne tujke in spačenke. Priporočamo jo tudi bratom Srbom in Hrvatom!

Nov sportni list. V Zagrebu je začel z 22. januarjem izhajati nov sportni list »Ilustrovana športska revija«. Nastal je potom združitve »Jugoslavenskog Sporta« in prejšnje »H. športske revije«. Ta pojav z veseljem pozdravljamo, ker omenjena prejšnja sportna lista sta bila glasilo le posameznih klubov, medtem ko je glayni namen novega lista, da postane službeno glasilo vseh sportnih organizacij s središčem v Zagrebu. List je ilustriran in prinaša zanimive članke.

Državni odbor za telesno vzgojo — v Nemčiji je izdal spomenico, ki se je doposlala vsem poslancem in oblastvom, v kateri se zahtevajo državne institucije za telesno-vzgojne vaje, ki naj bi se potom zakona uvedle, znanstvena raziskavanja za pospeševanje telesne vzgoje, polaganje večje važnosti na šolsko telovadbo, znižanje voznine za sportna in telovadna potovanja, oprostitev davka za vsa sportna društva itd.